

Башманівський О.Л., Житомирський державний університет
імені Івана Франка

Використання засобів синхронної комунікації у процесі вивчення англійської мови

Використання засобів синхронної комунікації у процесі вивчення англійської мови

У статті розкриваються та аналізуються основні аспекти використання інтернет-технологій у навчальному процесі. Акцент зроблено на застосуванні засобів синхронної комунікації у процесі вивчення англійської мови, визначено дидактичні завдання, критерії, а також описуються перспективи їх подальшого застосування.

Становлення і розвиток сучасної освіти в Україні характеризується модернізацією навчального процесу, пошуками нових сучасних розробок у навчальному процесі. Розвиток інформаційних технологій загалом і розвитку інтернету зокрема, розкрив нові перспективи у галузі освіти - злиття освітніх та інформаційних технологій і створення на цій основі нових методик навчання іноземної мови, що ґрунтуються на інтернет-технологіях.

Застосовування нових інформаційних технологій допомагає реалізувати індивідуально-зорієнтований підхід у навчанні, забезпечити індивідуалізацію й диференціацію навчального процесу з урахуванням можливостей студентів, їхнього рівня знань і мовних навичок.

Теоретичним й практичним аспектам комп'ютеризації освіти присвячені дослідження Б.С. Гершунського, А.П. Єршова, А.М. Короткова, В.А. Лецько, В.М. Монахова, Н.В. Морзе, В.В. Рубцова, П.І. Підкасистого, О.Б. Тищенко, В.П. Долматова та ін. Новації комп'ютерної комунікації у вищих навчальних закладах щодо змін змісту навчання розкривають М.Н. Алексєєв, С.Г. Григор'єв, Н.А. Женов, А.В. Петров. Проте, слід зауважити, що вчені переважно акцентують увагу на властивостях комп'ютерних технологій як універсальних засобів обробки інформації. Наукові пошуки З.О. Джаліашвілі, В.С. Колесникова,

А.Г. Крицького, Г.М. Чусавітіної стосуються окремих комунікативних властивостей комп'ютерної освіти, особливостей комп'ютерних навчальних систем щодо побудови навчання у режимі діалогу. Використанню інтернет можливостей присвячені дослідження С.В. Богданової, С.Д. Коракозова, Є.С. Полат та ін. Певні аспекти інформатизації вивчення іноземних мов розглядалися М.А. Акоповою, О.І. Дмитревою. Е.Л. Носенко., І.П. Павловою, О.С. Полат та ін. Проте, слід відмітити, що ґрунтовних досліджень з визначення й реалізації можливостей Інтернет-ресурсів у процесі вивчення іноземної мови (англійської) недостатньо.

Сучасні методики навчання на основі різних інтернет-ресурсів застосовуються в світовому просторі, проте, нажалі, в Україні таке навчання саме з вивчення англійської мови використовується недостатньо. Світова мережа – це неоціненний помічник у галузі освіти, оскільки він усуває дистанційні бар'єри та зберігає час. У наш час інтернет надав комунікації світових масштабів і поступово повинен займати провідну роль на заняттях з вивчення англійської мови.

Основна мета навчання іноземної мови у ВНЗ є формування й розвиток мовної культури студентів практичне оволодіння мовою як засобу спілкування. Відповідно до цього, завдання викладача-філолога полягають у тому, щоб обрати такі методи навчання, які дозволили б кожному студенту проявити себе. На цьому складному етапі в нагоді постають такі сучасні інтернет-технології: засоби синхронної комунікації (*synchronous communication tools*), засоби асинхронної комунікації (*asynchronous communication tools*) [1].

Ці інтернет-технології необхідно застосовувати під час навчання англійської мови, трансформуючи їх у розряд активних засобів навчання. Більш детально зупинимось на засобах синхронної комунікації – інтернет-засобах, що дозволяють підтримувати комунікацію в режимі онлайн.

Найбільш визнаними засобами, що надають можливість встановити швидкий зв'язок з абонентом, що перебуває в будь-якій країні світу, є програми Skype і Yahoo Messenger, які дозволяють спілкуватися за допомогою письмового чату чи застосування веб-камери.

Студенти можуть створити своє коло друзів і спілкуватися з ними як поодиночки, так і влаштовувати онлайн конференції. Педагоги, користуючись чатом і голосовим зв'язком, можуть:

організовувати заняття з представниками англомовних країн; запрошувати до обговорення певної проблеми фахівця у певній галузі; презентувати безліч нестандартних завдань, які будуть цікавими для кожного студента, відповідно до його інтересів; можливість архівації тексту надає можливість після закінчення комунікації проаналізувати chatlog з точки зору граматики, лексики, пунктуації, стилістики і мовних погіршень; пізніше на цій основі розробити новий вид завдань.

Загалом останнім часом в Україні все частіше переходять до застосування сучасних інформаційних технологій. Слід зазначити, що це не тільки останні розробки сучасних технічних засобів навчання, а й розробки нових форм, технологій, методів викладання. Проте, нам не слід витрачати час на нові підходи, бо у світовій практиці навчання іноземної мови вже існують певні розробки і їх вже успішно протягом десятиліття застосовують у навчальному процесі.

Відома вчений-педагог Дафна Гонзалес, професор університету Саймона Болівара в Каракасі, Венесуела, виокремлює 5 видів педагогічного чату: free topic chat – чат на вільну тему (основне завдання – це практика говоріння, аудіювання й письма мовою, яку вивчають); collaborative task-oriented chat (чат, спрямований на вирішення певного навчального завдання); academic seminar or presentation chat (чат-семінар або чат-презентація); practice chat (чат, спрямований на відпрацювання певного матеріалу або дії), наприклад, чат-інтерв'ю; evaluation chat оцінний чат (спрямований на контроль і оцінку ступеня засвоєння того або іншого матеріалу), спрямований на контроль і оцінку ступеня засвоєння того або іншого матеріалу [6].

Послугуючись інформаційними ресурсами мережі інтернет, зокрема Skype і Yahoo Messenger можна, застосовуючи їх в навчальному процесі вищої школи, вирішувати такі дидактичні задачі:

- знайомитися з лінгвокраїнознавчими матеріалами, особливостями мовного етикету, культури і традиціями;
- удосконалювати навички монологічного та діалогічного мовлення на матеріалі дискурсу;
- вдосконалювати навички аудіювання на матеріалі звукових матеріалів мережі, або фактичного контакту з партнером;

- розширювати свій активний та пасивний словниковий запас за рахунок сучасної розмовної лексики;
- формувати уміння і навички підготовленого і непередбаченого читання на матеріалах різної складності;
- поглиблювати навички письма, друкуючи відповіді партнерам, готуючі письмові доповіді, реферати, твори;
- сприяти мотивації комунікативної діяльності студентів на основі систематичного використання актуальних матеріалів, що цікавлять кожного.

Викладання іноземної мови за допомогою засобів синхронної комунікації відзначається такими критеріями:

1. підсилювати мотивованість та інтерес до вивчення мови;
2. забезпечувати постійний контроль над правильністю навчальних дій кожного студента;
3. сприяти підвищенню ефективності навчального процесу;
4. підтримувати зворотній зв'язок і контроль над діями усіх студентів.

«Глобальна сітка» має всі технологічні, програмні і комунікаційні можливості для організації успішного навчального процесу з вивчення англійської мови з використанням засобів синхронної комунікації, проте тільки вміле поєднання і вибір різноманітних завдань викладачем сприятиме підвищенню ефективності навчального процесу та надасть можливість досягти високих результатів.

Література:

1. Коваленко Ю.А. Використання інформаційних технологій у навчанні іноземних мов. // Іноземні мови. - 1999. - №4. - с. 37-41
2. Полат Е. С. Некоторые концептуальные положения организации дистанционного обучения иностранному языку на базе компьютерных телекоммуникаций / Е. С. Полат // ИЯШ. – 1998. – № 5. – С. 6 – 11.
3. Полат Е.С. Интернет на уроках иностранного языка // ИЯШ. - 2000. - №2,3.
4. Полат Е.С. Метод проектов на уроках иностранного языка <http://www.ioso.ru/distant/library/publication/iaproj.htm>
5. Полат Е.С. Типология телекоммуникационных проектов. <http://www.ioso.ru/distant/library/publication/types.htm>

6. Роберт И. В. Современные информационные технологии в образовании: дидактические проблемы; перспективы использования / И. В. Роберт. — М. : Школа-Пресс, 1994. — 205 с.

7. Стрикун О.С. Навчання іноземній мові шляхом використання мультимедійних технологій. http://www.rusnauka.com/14.NTP_2007/Pedagogica/21872.doc.htm

8. Яценко Ю.С. Интеграция информационно-коммуникационных технологий в процесс обучения иностранным языкам. - Преподаватель высшей школы в XXI веке. Международная научно-практическая Интернет-конференция. - 30 марта 2007 г. <http://www.t21.rgups.ru/doc/5/21.doc>

9. Ahmad K., Corbett G., Rodgers M. and Sussex R. (1985) Computers language learning and language teaching. – Cambridge.